

Nacka Miljövårdsråd

Nacka Miljövårdsråd är en partipolitiskt och religiöst obunden **förening**, grundad 1969, med både enskilda personer och nackaföreningar (bostadsföreningar, idrottsföreningar, m fl.) som medlemmar. Miljövårdsrådet ska verka för en god boende-, arbets-, trafik- och fritidsmiljö. Nacka Miljövårdsråd är remissorgan i kommunala planfrågor.

Nacka 2016-04-15

Bygglovenheten, Nacka kommun, 131 81 Nacka
 Miljö- och stadsbyggnadsnämnden, Nacka kommun, 131 81 Nacka
 Enheten för miljöskydd, Länsstyrelsen, Box 22067, 104 22 Stockholm

registrator.bygglov@nacka.se

miljoenheten@nacka.se

registrator.plan@nacka.se

stockholm@lansstyrelsen.se

Bygglov: Diarienummer B2016-401

Strandskyddsdispens: Diarienummer M 2015-000852

Yttrande över ansökan om bygglov och strandskyddsdispens för en småbåtshamn bestående av en c:a 44 meter lång brygga på Baggensudden 2:1, Pålänsvägen.

Nacka Miljövårdsråd avstyrker den enl. ansökan om bygglov och strandskyddsdispens föreslagna utbyggnaden i Pålänsviken.

Nacka Miljövårdsråd
www.nackamiljo.se
ordf@nackamiljo.se

Address:
 c/o Jan Åman
 Plommongatan 9
 138 31 Älta

Nacka Miljövårdsråd anser, att båtverksamheten i Pålänsviken inte kan bedrivas som en fristående marina, utan hänsyn till sin omgivning. Man måste inse, att Saltsjöbadens båtklubb ligger i ett bostadsområde som till stora delar funnits där sedan länge och att all båtverksamhet och särskilt förändringar i verksamheten alltid måste ta hänsyn till hur dessa påverkar de boende kring båtklubbens verksamhetsområde såväl på land som i vattnet.

Dessutom omfattas området av riksintresse för kust och skärgård enl. kapitel 3 och 4 i Miljöbalken.

Marken på land och botten i Pålänsviken är kraftigt kontaminerad med gifter, varför stor försiktighet måste iakttas, så att inte dessa får spridning till boende och besökare.

Under lång tid har båtklubbens verksamheter expanderat och försämrat miljön. T.ex. har schaktningar gjorts i naturmarken vid flera tillfällen, (som ej återställts, vilket krävs enl. lag), strandkanter fyllts ut, olämpliga och störande belysningar installerats och bryggor och bojar utökas kontinuerligt, och så gott som aldrig informeras de boende kring viken om dessa åtgärder.

Den enl. aktuell bygglovsansökan föreslagna utbyggnaden med en brygga för kommersiell båttvätt och sjöräddningsbåt är nu ett ytterligare tillskott i denna process.

Som vanligt har ingen information sänts specifikt till boende runt båtklubben. I detta fall består informationen av en liten kungörelse i näringslivs delen av SvD, med anmodan om svar inom 15 dagar. Båtklubben har först 8 dagar innan denna svarstid går ut sänt en information till båtklubbens medlemmar, där anledningen anges vara, att man vill förhindra ryktesspridning. Någon information om föreslagna planer, som riktats direkt och explicit till de berörda boende har inte delgetts vare sig från kommunen eller båtklubben.

Då detta framställs som ett bygglovsärende anser Nacka Miljövårdsråd, att berörda grannar i god tid skall informeras i förväg om anledning, behov, initiativtagare, konsekvenser m.m. till föreslagna åtgärder.

Föreslagen brygga kräver dispens från befintlig strandskyddsbestämmelse. En sådan strandskyddsdispens kräver mycket starka skäl, för att lagligt kunna beviljas. Området omfattas av riksintresse för kust och skärgård enl. kapitel 3 och 4 i Miljöbalken.

I ansökan om strandskyddsdispens anges att "Allmänheten kommer att få bättre access till vattnet". Detta är en helt felaktig beskrivning. Accessen till vattnet kommer naturligtvis att hindras av en båtborsttvätt, som dessutom blir störande.

I kommunens förslag till beslut står det under kapitlet "Påverkan på

strandskyddets syften "Områdets värde för andra verksamheter, för det rörliga friluftslivet ..... är i dagsläget mycket begränsat på den plats där bryggan anläggs." Detta är också felaktigt beskrivet. Området används av många varje dag, som använder Pålänsvikens strand från Nils sjögrens väg till Baggensuddens spets som rekreationsområde.

Nacka Miljövårdsråd anser, därför att en brygga för kommersiell båtborsttvätt och förtöjningsplats för räddningsbåt, speciellt som här lokaliserad till olämplig plats, inte innebär skäl för strandskyddsdispens.

En båtborsttvätt kommer oundvikligen, att ytterligare kontaminera omkringliggande vatten och havsbotten, oavsett vilka typer av färger båtbottnarna är målade med.

Nacka Miljövårdsråd anser att lokalisering av en kommersiell båtborsttvätt i ett sedan länge befintligt bostadsområde, med närmaste boende c:a 20 meter från anläggningen är mycket olämplig. En kommersiell båtborsttvätt måste läggas i en industriell miljö eller i varje fall långt från bostäder. Sådana lämpliga platser finns i närheten, t.ex. vid marinan i Moranviken, Marinan i Fisksätra, båtklubben i Fisksätra, KSSS marina vid Grand Hôtel.

Nacka Miljövårdsråd tycker att Nacka kommun skall leva upp till intentionerna i Nackas miljöprogram 2016-2030 även i och kring Pålänsviken.

Nacka Miljövårdsråd har tagit del av en skrivelse från boende vid Pålänsviken, vilka berörs av den enl. bygglovsansökan föreslagna byggnationen samt Saltsjöbadens båtklubbs övriga aktiviteter.

Nacka Miljövårdsråd instämmer i beskrivning, bedömningar och slutsatser i denna skrivelse enligt nedan:

Saltsjöbadens båtklubb (SBK) är en ideell förening som bildades på 1920 talet med syfte att genom ideellt arbete främja det lokala båtlivet samt verka för ett gott kamrat- och sjömanskap.

Båtplats kunde enligt stadgarna erbjudas de som bor i Saltsjöbaden / Nacka kommun.

I grunden var detta ämnat som en småskalig verksamhet.

Klubbens verksamhet har på senare år ändrat karaktär. Omfattning har ökat dramatiskt. Medlemsantalet är nu ca 800. Det ideella inslaget i klubbens verksamhet har minskat vilket tydligt åskådliggörs av att tjänster för bryggors underhåll, skötsel och liknande nu köps in av kommersiella aktörer.

SBK har successivt utvecklats till en relativt anonym förening där ett viktigt syfte får anses vara att bereda största möjliga antal medlemmar tillgång till en i sammanhanget billig båtplats, företrädesvis bryggplats men även sk svajbojplats.

I dagsläget finns ett stort antal bryggplatser, ca 270 och ca 110 svajbojar. Det är oklart om bygglov finns för alla svajbojar.

För att tillgodose en aldrig sviktande efterfrågan industrialiseras och kommersialiseras verksamheten fortgående med negativa miljökonsekvenser och det ursprungliga syftet med klubben marginaliseras alltmer.

Marken som klubben arrenderar av Nacka kommun är svårt kontaminerad av diverse ytterst toxiska miljögifter

(se Nacka kommuns utredning "Förekomst av metaller, kreosotämnen och tennorganiska föroreningar vid Pålänsviken").

Den i arrendet ingående vattenarealen har ett bottensediment som också enligt kommunens undersökningar är extremt förorenat av i huvudsak samma toxiska substanser som återfinns på landarealen.

En praktisk konsekvens av giftigheten exponerades i samband med markarbeten vid Pålänsviken (vatten och avloppsledning 2009), då entreprenören pga av föroreningarnas allvarlighetsgrad tvingades till yttersta försiktighet vid nödvändig muddring och bortforsling av giftiga massor.

I Nacka kommuns "Miljöprogram 2016-2030" redogörs för ambitionen om en god och toxin fri miljö för människor och djur. Sedan tidigare förstörda och kontaminerade områden skall restaureras för att säkerställa denna goda miljö. Man lyfter också i programmet upp vikten av "God bebyggd miljö" där bebyggda områden skall exponeras för ett minimum av störningar från tex buller och negativ miljö påverkan samt ha tillgänglighet till rekreativa ytor.

Saltsjöbadens båtklubb bidrar negativt till miljö och omgivning med sin alltmer expanderande verksamhet som rör upp bottensediment och inte på allvar restaurerar det tillhörande skräpiga och kontaminerade markområdet.

Självklart bidrar svajbojar och allt större och kraftfullare motorbåtar med stora propellrar till en omrörning av bottensediment, frigörande av gifter och därigenom en otjänlig vattenkvalité och i grunden usel miljö.

Även bristen på relevant planering angående sanering av arealen som nu används som båtuppläggning är anmärkningsvärd.

Aktuellt:

1. I det aktuella ärendet ansöks om undantag från strandskyddslagen samt om bygglov för att anlägga en 44 meter lång brygga som skall härbärgera en sk båtvtvätt. Denna skall skötas på kommersiell basis av en fri företagare som enligt uppgift uppvaktat kommunen varvid kontakt har etablerats.

2. Därtill planeras för förtöjningsplats, 22m lång, för Sjöräddningens livräddningskryssare.
Nämnda båtar är stora och har kraftfulla motorer.
3. Slutligen skall att antal vanliga båtplatser beredas vid bryggan.

Bedömning och Slutsats:

Miljösituationen i Pålänsviken är allvarlig och har försämrats under senare år pga SBKs expanderande verksamhet. Konsekvensen av den nu aktuella ansökan innebär en ytterligare försämring av situationen.

Större och sannolikt fler båtar och starkare motorer som rör upp vatten och bottensediment. Mer buller, mer avgaser, mer tungmetaller och andra föroreningar i vattnet! Ökad trafik i allmänhet både på land och i vatten och sämre tillgång till strandområdet för allmänheten.

Vi är medvetna om att det i vissa kretsar förs en allmän diskussion om att båttvättar skulle vara en miljövänlig företeelse.

Emellertid står det fullständigt klart från ett sakligt, legalt och professionellt perspektiv att så inte är fallet;

I dom meddelad via Nacka tingsrätt i Mark- och miljödomstolen (mål 2691-14, oktober 2014) framgår bla följande:

”Tvättning av båtar målade med biocidhaltiga färger måste således anses utgöra en sådan användning av en fastighet som typiskt sett kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön. Härav följer att den som bedriver verksamheten ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.”

I samma dom påpekas, att enligt Havs- och vattenmyndighetens riktlinjer från augusti 2012, för båtbottentvättning av fritidsbåtar, ska båtklubbar som tvättar mellan 30-150 båtar per år installera en spolplatta med efterföljande tvåstegs rening senast år 2015.

De båtar som enligt ansökan ovan skulle bli aktuella för borstning/ tvätt kommer naturligtvis att vara flytetyg som i hög utsträckning, sedan tidigare, är bottenmålade med giftfärg. Denna kommer att skrapas av båten i samband med tvätt. Detta innebär att man får en, lokal, ytterligare kontaminering.

Förutom en tilltagande allmän förföljning av området samt bullerstörning i en känslig skärgårdsmiljö skapar man en närmast industrilik miljö med ett inslag av kommersialism som är starkt oönskad.

Miljön för allmänheten skulle naturligtvis också påverkas mycket negativt. För barn som vill leka i strandbrynet skulle denna miljö vara uttalat olämplig. Detta är stick i stäv med Nackas miljöprogram 2016-2030!

Självklart bör företeelser av typen båttvätt, kajplatser för Sjöräddningens kryssare, om dessa verkligen bedöms nödvändiga i närområdet, kunna förläggas till mer lämpliga platser.

Ett minimum av fantasi ger vid handen att hamnområdet vid Sjömacken i Saltsjöbaden eller vid det kommersiella varvet i Moranviken är mer lämpliga lokaliseringer för de aktuella verksamheterna/behoven som ansökan berör.

Om man absolut måste ha någon typ av rengöringsmaskin i Pålnäsviken skall det vara en sk spolplatta, där avfallet kan samlas upp och hanteras på lämpligt sätt.

Generellt bör Nacka kommun fullfölja, i praktiskt arbete, den vision man torgför i Nackas miljöprogram 2016-2030 och i samarbete med SBK visa klokskap och inte utveckla och förstora utan snarare i ett första steg sanera området, mark såväl som vatten, professionellt, på ett för natur och miljö gynnsamt sätt och därefter återskapa den småbåtshamn som en gång var målsättningen.

Ett mer modernt båtliv med stora båtar och högt ställda tekniska och miljö krav hör hemma på professionella marinor av den typ som finns tex i Moranviken och Fisksätra.

För Nacka Miljövårdsråd

Jan Åman
ordförande

Detta dokument har lagts ut på webben under adress:
<http://www.nackamiljo.se/bryggabaggensudden.pdf>

Nacka Miljövårdsråd
www.nackamiljo.se
ordf@nackamiljo.se

Address:
c/o Jan Åman
Plommongatan 9
138 31 Älta

Nacka Miljövårdsråd
www.nackamiljo.se
ordf@nackamiljo.se

Address:
c/o Jan Åman
Plommongatan 9
138 31 Älta